

Zagadnienia na egzamin dyplomowy studiów I stopnia na kierunku historia w roku akademickim 2022/2023

Pytania kierunkowe

1. Geneza ustroju komunistycznego w Polsce.
2. Bunt kolonii angielskich w Ameryce Północnej i powstanie Stanów Zjednoczonych.
3. Chrześcijaństwo w Cesarstwie Rzymskim – rozprzestrzenianie się, stosunek władz do chrześcijan, porównanie z sytuacją wyznawców innych religii.
4. Europa w okresie napoleońskim.
5. Geneza i rozwój herbu oraz jego znaczenie społeczno-prawne.
6. Geneza i rozwój nazw osobowych na ziemiach polskich.
7. II Rzeczpospolita – terytorium, ludność, gospodarka, nauka.
8. Jesień Narodów i rozpad bloku państw komunistycznych.
9. Kolonializm i konflikty kolonialne XIX i początku XX w.
10. Kolonizacja grecka – przyczyny, organizacje, przebieg, skutki.
11. Komunizm i nazizm – porównanie doktryn i systemów politycznych.
12. Konferencja paryska i traktat wersalski.
13. Kongres wiedeński i Święte Przymierze.
14. Konstytucje marcowa i kwietniowa – charakterystyka i porównanie.
15. Kryzys państwa polsko-litewskiego w XVII-XVIII w.
16. Kształtowanie się sejmu walnego.
17. Monarchia karolińska i jej znaczenie dla ukształtowania się cywilizacji europejskiej.
18. Kancelaria i obieg dokumentacji w instytucji.
19. Okrągły Stół i przemiany ustrojowe w Polsce.
20. Postanowienia i konsekwencje Paktu Ribbentrop – Mołotow.
21. Periodyzacja w historii, cezury epok historycznych.
22. Słowniki biograficzne – przykłady i zasady ich edycji.
23. Podstawowe nauki pomocnicze historii.
24. Podstawowe polskie bibliografie.
25. Pojęcie i zakres chronologii.
26. Pojęcie i zakres dyplomatyki oraz sfragistyki.
27. Pojęcie i zakres genealogii.
28. Pojęcie i zakres geografii historycznej.
29. Pojęcie i zakres metrologii historycznej.
30. Polska specyfika w systemie krajów komunistycznych w Europie.
31. Polskie Państwo Podziemne.
32. Powstania narodowe – uwarunkowania wybuchu, przebieg, następstwa.
33. Powstanie Trójprzymierza i Trójporozumienia.
34. Problem kozacki w XVI-XVIII w.
35. Procesy integracyjne w Europie po 1989 r.
36. Przemiany społeczne i ustrojowe w Polsce w latach 80. i 90 XX wieku.
37. Próby naprawy Rzeczypospolitej w XVIII w.
38. Przyczyny wybuchu II wojny światowej.

39. Przyczyny wybuchu I wojny światowej.
40. Reformacja w Europie i na ziemiach Rzeczypospolitej – uwarunkowania kulturowe, społeczno-ekonomiczne, religijne, polityczne.
41. Wielka Rewolucja Francuska.
42. Rewolucje angielskie w XVII w.
43. Rodzaje naukowej literatury historycznej – podać charakterystykę.
44. Rozbiory Rzeczypospolitej.
45. Ruch krucjatowy w średniowieczu.
46. Rzeczpospolita szlachecka w XVI wieku – ustrój społeczny.
47. Zjednoczenie Włoch i Niemiec.
48. Stosunki polsko-krzyżackie w XIII-XVI w.
49. Stosunki Rzeczypospolitej z sąsiadami w XVII w. (z Turcją, Szwecją, Moskwą/Rosją).
50. Jałta. Poczdam. Kształt powojennego świata.
51. Tetrarchia – organizacje władzy, zasady, przyczyny i konsekwencje.
52. Ukształtowanie się stanu szlacheckiego, mieszczańskiego i chłopskiego w Polsce w późnym średniowieczu.
53. Grupy etniczne i wyznaniowe w państwie polsko-litewskim.
54. Uwarunkowania ukształtowania się i rozwoju gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w XV-XVI w.
55. Wielkie odkrycia geograficzne – uwarunkowania, konsekwencje.
56. Wiosna Ludów.
57. Wojny o granice Polski odrodzonej 1918-1921.
58. Zmiany terytorialne państwa polskiego w średniowieczu.

Pytania specjalnościowe

1. Archiwistyka jako nauka. Podział archiwistyki.
2. Cele i zasady digitalizacji materiałów archiwalnych.
3. Główne zasady archiwalne: proveniencji, pertynencji terytorialnej, wolnej proveniencji.
4. Informatyka w archiwach i archiwalne bazy danych.
5. Inwentarz archiwalny. Rodzaje inwentarzy.
6. Poziomy opisu archiwalnego – zasób, zespół, jednostka.
7. Kategorie archiwalne dokumentacji.
8. Opracowanie zespołu archiwalnego – cele i główne zasady.
9. Państwowa sieć archiwalna w Polsce.
10. Typy i rodzaje archiwów.
11. Rodzaje i specyfika archiwów bieżących.
12. Środki ewidencyjne w archiwum państwowym.
13. Środki ewidencyjne w archiwum bieżącym.
14. Zespół archiwalny. Rodzaje zespołów archiwalnych.
15. Źródła i główne konstrukcje polskiego prawa archiwalnego.
16. Podstawowe zasady i warunki przechowywania materiałów archiwalnych.

Zagadnienia na egzamin dyplomowy studiów II stopnia na kierunku historia w roku akademickim 2022/2023

Pytania kierunkowe

1. Encyklopedie i słowniki w warsztacie pracy historyka.
2. Dzieje integracji europejskiej.
3. Fakt historyczny, pojęcie, rodzaje, charakterystyka.
4. Ugrupowania polityczne na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku.
5. Historia jako nauka, jej przedmiot i zakres badań.
6. II Rzeczpospolita – formowanie centralnego ośrodka władzy, walki o granice, kształt ustrojowy, społeczeństwo, gospodarka.
7. Jesień Narodów i transformacje ustrojowe w państwach byłego bloku komunistycznego.
8. Katalogi i bazy danych muzeów i instytucji naukowych.
9. Katalogi, bazy danych i strony internetowe wybranych bibliotek naukowych.
10. Kolonializm i rozwój imperiów kolonialnych.
11. Konsekwencje upadku I Rzeczypospolitej – procesy dezintegracyjne.
12. Korzyści i niebezpieczeństwa wynikające z posługiwania się dokumentacją elektroniczną.
13. Kryzys państwa polsko-litewskiego w XVII-XVIII w.
14. Kryzysy polityczne w PRL.
15. Kształtowanie i rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w XV-XVI w.
16. Kształtowanie się parlamentaryzmu polskiego.
17. Kształtowanie się stanów społecznych w Polsce średniowiecznej.
18. Ludobójstwo i przymusowe przemieszczenia ludności w XX w. na wybranych przykładach.
19. Metodologia nauk a metodologia historii.
20. Metody kształtowania zasobu archiwalnego.
21. Obozy koncentracyjne i przykłady ludobójstwa w I połowie XX wieku.
22. Opracowanie i źródło historyczne.
23. Państwa totalitarne w XX w. – uwarunkowania kształtowania się, rozwoju ustrojów totalitarnych i ich upadek.
24. Znaczenie powstań narodowych dla dziejów Polski.
25. Powstanie i działalność koalicji antyhitlerowskiej
26. Prawa autorskie i zasady cytowania.
27. Przekazywanie materiałów archiwalnych do archiwów państwowych.
28. Problem walki o niepodległość i przetrwanie narodu w warunkach niewoli politycznej – walka zbrojna czy praca organiczna?
29. Procesy zjednoczeniowe w Niemczech i we Włoszech (w XIX w.) – uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, konsekwencje międzynarodowe.
30. Próby naprawy Rzeczypospolitej w XVIII w.
31. Przyczyny i skutki reformacji w Europie (kulturowe, społeczno-ekonomiczne, religijne, polityczne).
32. Przyczyny i skutki unii polsko-litewskich od 1385 do 1569 r.
33. Przyczyny upadku Rzeczypospolitej w ocenie polskich historyków.
34. Rola Unii Europejskiej i NATO dla Europy i świata.
35. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja.
36. Skutki II wojny światowej dla Polski.
37. Sprawa polska w latach I wojny światowej.

38. Stosunki polsko-krzyżackie w XIII-XIV w.
39. Stosunki Rzeczypospolitej z sąsiadami w XVII w. (z Turcją, Szwecją, Moskwą/Rosją).
40. Struktura metodologiczna nauki historycznej.
41. Europa po traktacie wersalskim.
42. Układ sił międzynarodowych w Europie po zakończeniu drugiej wojny światowej.
43. Uwarunkowania i znaczenie emigracji w życiu politycznym i społeczno-kulturalnym ziem polskich w wybranym okresie (po upadku I Rzeczypospolitej, po upadku powstania listopadowego, w drugiej połowie XIX i na początku XX w., w latach drugiej wojny światowej i w okresie powojennym, na przełomie XX i XXI w.).
44. Uwarunkowania wybuchu II wojny światowej.
45. Weryfikacja wiedzy źródłowej.
46. Antyczne dziedzictwo kulturowe Europy.
47. Kultura starożytnej Grecji.
48. Decydujące bitwy starożytności.
49. Wielkie odkrycia geograficzne i kolonizacja Nowego Świata.
50. Zmiany społeczno-ekonomiczne na ziemiach polskich na tle europejskim w XIX-XX w.
51. Zmiany terytorialne państwa polskiego w wybranym okresie historycznym (np. Polska Piastów, za panowania Jagiellonów, w XVII w., w XVIII w, w XX w.)
52. Źródłoznawstwo, rodzaje źródeł historycznych.
53. Podstawowe paradygmaty współczesnych badań historycznych (np. szkoła „Annales”, psychohistoria, mikrohistoria, historia kulturowa, historia oralna).
54. Rola rodów możnowładczych i arystokratycznych Rzeczypospolitej w życiu państwa.

Pytania specjalnościowe

1. Etapy opracowania zespołu archiwalnego.
2. Zasady przekazywania dokumentacji bieżącej z komórki organizacyjnej do archiwum zakładowego i składnicy akt.
3. Informacja archiwalna i pomoce archiwalne w wybranych typach archiwów.
4. Informacje wchodzące w skład opisu jednostki archiwalnej.
5. Proces brakowania dokumentacji niearchiwalnej w państwowej lub samorządowej jednostce organizacyjnej.
6. Rewindykacja archiwaliów – rodzaje rewindykacji.
7. Funkcje edukacyjne archiwów.
8. Dokument analogowy i dokument elektroniczny – charakterystyka obu nośników informacji.
9. Popularyzacja archiwów i zasobu archiwalnego.
10. Porządkowanie teczek aktowych w komórce organizacyjnej aktotwórcy.
11. Budowa i znaczenie inwentarza zespołu archiwalnego.
12. Cele i zasady funkcjonowania archiwalnej działalności gospodarczej.
13. Roczny plan zadań archiwum bieżącego.
14. Czasopisma archiwalne w Polsce i na świecie.

15. Wstęp do inwentarza zespołu archiwalnego – elementy i zasady przygotowania.
16. Struktura wewnętrzna archiwów.
17. Budynek archiwalny – przeznaczenie i funkcje pomieszczeń.
18. Główne zasady profilaktyki i konserwacji archiwalnej.